

Uchwała Nr 180/2016
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie
z dnia 2 sierpnia 2016 r.

w sprawie stwierdzenia nieważności części uchwały Rady Gminy Wołyń.

Na podstawie art. 91 ust. 1 w związku z art. 86 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r., poz. 446) oraz art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 561) – Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie

uchwała, co następuje:

stwierdza się nieważność uchwały Nr XXI/109/2016 Rady Gminy Wołyń z dnia 7 lipca 2016 r., w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości, w części dotyczącej:

a) załącznika nr 1 odnośnie poz. F. *„Deklaracja zapotrzebowania na pojemniki i worki dla poszczególnych rodzajów odpadów”*,

b) załącznika nr 2,

z powodu naruszenia przepisów art. 6m ust. 1a i ust. 2 oraz art. 6n ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 250).

U Z A S A D N I E N I E

Uchwała Rady Gminy Wołyń, o której mowa w sentencji, wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie 14 lipca 2016 r. W wyniku jej zbadania w trybie nadzoru Kolegium RIO podjęło 19 lipca 2016 r. uchwałę Nr 163/2016 w sprawie wszczęcia postępowania nadzorczego w celu stwierdzenia nieważności części uchwały, uznając, że niektóre jej postanowienie w istotny sposób naruszają prawo.

Badaną uchwałą Rada Gminy ustaliła wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości, na której zamieszkują mieszkańcy (załącznik nr 1 do uchwały) oraz wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości, na której nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne (załącznik nr 2 do uchwały).

W deklaracji dotyczącej nieruchomości zamieszkałych (załącznik nr 1), w części F *„Deklaracja zapotrzebowania na pojemniki i worki dla poszczególnych rodzajów odpadów”* składający deklarację został zobowiązany do zadeklarowania ilości worków i pojemników przeznaczonych do magazynowania poszczególnych rodzajów odpadów. W ocenie Kolegium żądanie takich danych wykracza poza zakres delegacji, wynikający z art. 6n ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 250). Z ustawowej delegacji wynika, że określając wzór deklaracji rada gminy powinna uwzględnić w nim jedynie takie dane, które zapewnią prawidłowe obliczenie wysokości opłaty przez właścicieli nieruchomości. Deklarowanie ilości worków i pojemników przeznaczonych do magazynowania poszczególnych rodzajów odpadów nie mają wpływu na ustalenie wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, dlatego też żądanie ich nie znajduje uzasadnienia w przywołanym wyżej przepisie art. 6n ust. 1 ustawy. Tego typu danych nie zawiera również art. 6m ust. 1b tej ustawy, wskazujący informacje, których podania może wymagać organ stanowiący.

W zakresie deklaracji dotyczącej nieruchomości niezamieszkałych (załącznik nr 2), w nagłówku, przy poz. *Termin składania deklaracji* znajduje się postanowienie o obowiązku składania deklaracji w terminie „14 dni od dnia, w którym nastąpiły zmiany danych określonych w deklaracji, nie częściej niż 1 raz na kwartał”. Zapis ten w zakresie słów „nie częściej niż raz na kwartał” przeczy regulacji określonej w przepisie art. 6m ust. 2 ustawy o utrzymaniu i czystości w gminach, z którego wynika, że w przypadku zmiany danych, właściciel nieruchomości jest obowiązany złożyć deklarację w terminie 14 dni od dnia nastąpienia zmiany, a opłatę w zmienionej wysokości uiścić za miesiąc, w którym nastąpiła zmiana. Przepis ten wskazuje jedynie w jakim przypadku właściciel nieruchomości jest obowiązany do złożenia deklaracji, nie daje natomiast radzie możliwości jego modyfikacji ani delegacji do zakreslenia częstotliwości dokonywania takich zmian.

W poz. D.2. deklaracji „*Sposób magazynowania odpadów*” Rada Gminy zobowiązała właścicieli nieruchomości do określenia sposobu magazynowania odpadów, tj.:

- pojemniki przeznaczone wyłącznie dla składającego deklarację,
- boks śmietnikowy, altana śmietnikowa, plac (np. w przypadku kilku podmiotów korzystających z jednego boks, altany, placu),
- adres, lokalizacja boks, altany, placu.

Pozyskiwanie przez Radę Gminy wskazanych wyżej danych, nie ma związku z koniecznością zapewnienia prawidłowego obliczenia wysokości opłaty przez składającego deklarację. Dlatego tego rodzaju dane nie mogą być zbierane przez gminę – za pomocą deklaracji – w innych celach. W ocenie Kolegium żądanie takich danych przekracza kompetencje organu stanowiącego, określone w art. 6n ust. 1 pkt 1 ustawy.

Ten sam zarzut należy postawić wobec regulacji w pozycji F. pkt 1 „*Oświadczenia i podpis składającego deklarację*”, w której Rada Gminy zobowiązała składającego deklarację do podpisania oświadczenia: „Oświadczam, że jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań, wynikającej z art. 233 § 1 Kodeksu Karnego”.

Odpowiedzialność karną regulują przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553 z późn. zm.). Postanowienia art. 233 ust. 1 tej ustawy stanowią o podleganiu karze za zeznanie nieprawdy lub zatajenie prawdy przy składaniu zeznania mającego służyć za dowód w postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy. Mają one zastosowanie odpowiednio do osoby, która składa fałszywe oświadczenie (o czym stanowi art. 233 § 6 Kodeksu karnego), jednak tylko wówczas gdy przepis ustawy przewiduje możliwość odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej. Przepisy ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach takiej możliwości nie przewidują, a zatem zamieszczanie w formularzach deklaracji oświadczeń o odpowiedzialności karnej jest przekroczeniem kompetencji organu stanowiącego.

Jako bezpodstawne należy ocenić również żądanie zawarte w pozycji I deklaracji „*W załączeniu*” dotyczące dołączenia:

- kopii obowiązującej na dzień 1 stycznia 2012 r. umowy na odbieranie odpadów komunalnych zawartej z gminną jednostką organizacyjną lub przedsiębiorcą (załącznik wymagany przy składaniu pierwszej deklaracji),
- mapy (kopii mapy zasadniczej lub ewidencyjnej) lub szkicu z zaznaczonym miejscem ustawienia pojemników do zbierania odpadów (w przypadku nieruchomości zabudowanych budynkami wielorodzinnymi).

Tego rodzaju dokumenty w żaden sposób nie potwierdzają danych zawartych w deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami, dlatego ich wymaganie narusza postanowienie art. 6n ust. 2 ustawy.

W deklaracji dla nieruchomości niezamieszkałych, w części dotyczącej poz. E. „Oплата за gospodarowanie оплатами коммунальными (dotyczy ilości pojemników danego rodzaju dla odpadów komunalnych” obejmującej poz. E.1. „Ilość pojemników (lub worków) przeznaczona do magazynowania odpadów przy określonej częstotliwości opróżniania”, poz. E.2. „Wysokość opłaty miesięcznej za pojemnik o określonej pojemności” oraz poz. E.3. „Obliczenie stawki opłaty miesięcznej dla nieruchomości, na której nie zamieszkują mieszkańcy” występują rozbieżności w pojemności wyspecyfikowanych w niej pojemników w stosunku do uchwalonych przez Radę Gminy w uchwale z dnia 18 grudnia 2012 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości tej opłaty i ustalenia stawki opłaty za pojemnik. Wzór uchwalonej badaną uchwałą deklaracji zawiera pojemniki o pojemności 60 l dla wszystkich rodzajów odpadów komunalnych oraz pojemniki o pojemności 240 l dla wszystkich rodzajów odpadów segregowanych, podczas gdy Rada Gminy powołaną wyżej uchwałą z 2012 r. nie określiła stawki opłaty za pojemniki o takich pojemnościach. Deklaracja nie uwzględnia z kolei uchwalonej przez Radę stawki dla pojemników o pojemności 2500 l w przypadku odpadów zbieranych i odbieranych w sposób selektywny i nieselektywny. Wskazane w obu uchwałach rozbieżności w danych niezbędnych do wyliczenia przez właściciela nieruchomości wysokości opłaty powodują naruszenie postanowień delegacji ustawowej z art. 6n ust. 1, które obligują radę gminy do określenia wzoru deklaracji w sposób zapewniający prawidłowe obliczenie wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Opisane wadliwości wspomnianego załącznika nr 2 do uchwały uniemożliwiają adresatom uchwały (mieszkańcom gminy) prawidłowe wykonanie postanowień zawartych w uchwale Rady z 18 grudnia 2012 r., co uzasadnia stwierdzenie nieważności całości tego załącznika.

Ponieważ Rada Gminy Wołyń nie usunęła w wyznaczonym terminie, tj. do dnia 1 sierpnia br. wskazanego naruszenia prawa, informując pismem RG. 0004.8.2016 o dostosowaniu kwestionowanej uchwały na sesji planowanej w miesiącu sierpniu br., Kolegium RIO w Lublinie – mając wyznaczone posiedzenie na dzień 2 sierpnia br. – stwierdziło nieważność części uchwały, o której mowa w sentencji.

Na tę uchwałę przysługuje Radzie Gminy Wołyń prawo wniesienia – za pośrednictwem Kolegium RIO w Lublinie – skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie, w terminie 30 dni od daty doręczenia tej uchwały.

Z tych powodów orzeczono jak w sentencji.

Otrzymują:

1. Rada Gminy Wołyń,
2. Wójt Gminy Wołyń.